

SOOJATÜLI. Konkurss pealinna soojatootja leidmiseks tõi mitu üllatust.

Vene gaasifirma sekkus Tallinna toasoojahankesse

ANDRUS KARNAU
andrus.karnau@postimees.ee

Vene gaasifirma tütarettevõtte Itera Latvija vaidlustas kohus Tallinna Kütte suuremahulise hanke, mis määrab pealinna soojatootmise näo paariks aastakümneks. Üllatuslikult on hanke mitteametlik võitja tundmatu väikefirma.

Tallinna toasooja tootmise pärast on seni heidelnud peamiselt Eesti Energia ja Dalkia kontsern, kel lihtlasteks kohalikud ärimehed. Dalkiaga seotud ettevõtjad on iga hinna eest püüdnud takistada ka Iru prügpõletusjaama valmimist. Ootamatult selgus aga, et pealinna soojaari pakub huvi ka Vene Gazpromiga tihedalt seotud firmale Itera.

Itera Latvija avalduse peale peatas halduskohus esialgse õiguskaitse korras Tallinna Kütte hanke, kuid eile tuli teade, et halduskohus siiski Läti firma avaldusele ametlikku käiku ei anna.

«Arvestades, et väga suur hange viidi läbi sisuliselt ühe kuuga ja Euroopa Liidu tasemel teavitamata, on asi üsna ebatavaline. Tulemusena on hankest Euroopa Liidu konkurendid välja puksitud,» kommenteeris Itera Latvija esindaja, Sorainen büroo advokaat Carri Ginter.

«Me ei pea mõistlikuks, et sadade miljonite eurode väärtuses projekt kuu aja läbi viiakse ja seda ilma ELi tasemel hanget korraldamata, mis kindlasti annaks soojatarijatele Tallinnas parima tulemuse,» lisas Ginter.

Oluline konkurss

Tõepoolest, Tallinna Kütte kuulutas konkursi välja 5. jaanuaril. Pakkumuste esitamise tähtaeg oli 7. veebruaril. Konkurss on erakordselt suure mõjuga Tallinna toasoojaäriks.

Tallinna Kütte otsis soojatarnijat kogumahuks kuni 725 GWh ja võimsusega kuni 130 MW, kellele sõlmida leping vähemalt 12 aastaks. Üks firma sellist mahtu pakkuda ei suuda, seega oleks tööd ja leiba saanud mitu tegijat. Tallinnas on üks töötav hakkpuidu soojuselektrijaam – Väos. Ulejäanud soojus tuleb gaasist. Konkursiga pidi leida uusi tegijaid, kes suudaksid maagaasi toasoojast odavamalt hinda pakkuda. Valmis on Eesti Energia prügpõletusjaam Iru, kuid ruumi näiteks hakkpuidul koostootmisjaamaks on veel. Konkursi tingimuste järgi võinukski sisuliselt tulla uus projekt, sest

soojust oleks pidanud hakka võrku müüma kolme aasta pärast.

Väo, uue ärinimega Tallinna elektrijaamal on juba taskus 12-aastane erandlik leping, mis tagab sellele jaamale aastaringse töökoormuse soojatarnul. Selle lepingu sai praegu ettevõtja Kristjan Rahule kuuluv jõujaam tänu Reformierakonna juhitud seadusemuudatusele.

Asjase hanke järel oleks saanud samasugused lepingud ka teised pakkujad. Kuna Tallinna soojatarnimine on suvel üsna väike, poleks neile jätkunud aastaringset tööd, kuid siiski piisavalt koormust, et kasumlikult äri ajada. Vastavalt nimetatud seadusemuudatusele saab taastuvenergia soojusjaam lepingu pikkusega vähemalt 12 aastat. Aga kuna seaduse jaama eluiga on palju pikem, siis on põhjust arvata, et äsjane konkurss oleks jaganud Tallinna soojatarnu paarikümneks või isegi enamaks aastaks.

Üllatavad tulemused

Postimehe andmeil oli konkursi esialgne tulemus aga üllatav. Parima pakkumuse tegi firma Maardu Elektrijaam, Eesti Energia Iru prügpõletusjaam oli aga alles teine. Nagu ütles üks allikas: Maardu jaama pakkumus on uskumatu, kuid äris võidavadki riskivad ettevõtjad.

Maardu Elektrijaama enamusosaniik on äriregistri järgi Ulrica Steen. Postimees on varem kirjutanud, et Steeni enamusosalusega firma kavandab suuremahulist LNG terminali Sillamäe sadamasse.

Maardu Elektrijaama juhatuse liige Aat Kuum ütles eile, et ei soovi enne konkursi ametlikku lõppu oma firma plaane kommenteerida.

«Läbi ajalehe asju ajada ei ole soliidne,» ütles Kuum.

Postimeest nõustanud allikas märkis, et Steeni osaluse tegelik valitseja võib olla tema isa Ivar Alt. Viimasel on praegu ärikeelne pankrotiasja tõttu, mis samuti seotud energeetikaäri. Nii Sillamäe LNG terminali kui ka Maardu elektrijaama äriasjust võib olla lähedalt huvitatud ka ettevõtja Endel Siff. Mõlemat firmat juhivad ärimehed, kel varem olnud Siffiga tihedad sidemeid.

Eesti Energia Iru elektrijaama arendusjuht Urmo Heinam lausus, et konkursi pak-

Parima pakkumuse tegi firma Maardu Elektrijaam, Eesti Energia Iru prügpõletusjaam oli aga alles teine.

Iru vana gaasijaama kõrvale kerkiv Eesti prügpõletusjaam saab suure töökoormusega konkursi järel soodsalt lepingu Tallinna Küttega. FOTO: TOOMAS HUUK

kumuste avamise järel võib arvata, et peatselt tööle hakkav prügpõletusjaam saab Tallinna soojatarnul piisava töökoormuse.

«Valdava osa aastast hakka me tööle täiskoormusega, aga aasta ringi ei saa täiskoormusega soojust müüa, töötame küll aasta ringi, aga soojust müüa ei saa,» lausus Heinam.

«Väo jaam on Tallinnas esimesel positsioonil, sest neil on investeeringu kindluse leping varasemast olemas,» lisas Heinam.

Heinami sõnul teadsid Eestis kõik, et konkurss tuleb.

«Tallinna kaugkütteettevõtete jaoks oli konkurss kuu oodatud, seda nõudis kaks aastat tagasi tehtud seadusemuu-

datus,» ütles Heinam. «Tingimused olid teada, neid ettevõteteid ei ole ülemääralt palju, kes võimelised taloisi rajatise planeerima.»

Tallinna Kütte on pikalt kavandanud uut hakkpuidu soojuselektrijaama. Esialgu pole aga teada, millal firma seda rajama hakkab.

Tallinna Kütte juhatuse esimees Priidu Nõmm ütles, et konkurss viidi läbi majandusministri määruse nõuete kohaselt. Praegu pole konkursi tulemused ametlikult kinnitatud. Pakkujaid oli neli.

Itera Latvija on Eesti Gaasi vähemusosaniik ja teeb maagaasi müügis tihedalt koostööd Gazpromiga. Hiljuti teatas ta Lätis ka huvist LNG vastu.

